

KITEEN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019

Puhoksen mylly

SISÄLLYS

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS.....	2
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, ARVIOINTIMENETTELY JA KOKOONPANO	4
3. EDELLISTEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	6
4. ARVIO VALTUUSTON ASETTAMIEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA	8
4.1. Kaupungin taloudesta yleisesti	8
4.2. Käyttötalousosa	9
4.2.1. Kaupunginhallitus.....	9
4.2.2. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta.....	20
4.2.3. Ympäristölautakunta	30
4.2.4. Tekninen lautakunta.....	33
4.3. Investointiosa	41
4.4. Tuloslaskelmaosa.....	43
4.5. Rahoitusosa	43
4.6. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet	44
5. HENKILÖSTÖ.....	48
6. SIDONNAISUUSILMOITUKSET.....	50
7. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	51
7.1. Sorsa-nimisen tilan (R:no 8:31) myynti.....	51
8. YHTEENVETO.....	53

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, kuinka kunnan tilivelvolliset ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa. Kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kiteen kaupungin talous parantui jo kuudentena vuonna peräkkäin. Vuosikate oli 4,0 miljoonaa euroa, 1,1 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Poistojen (2,9 miljoonaa) jälkeen tulos oli 1,2 miljoonaa euroa ja ylijäämää 1,2 miljoonaa euroa. Kiteen kaupungin taseessa on vuoden 2019 lopussa ylijäämää 20,6 miljoonaa euroa eli 2 029 €/asukas.

Kaupungin velkamäärää lyhennettiin vuoden aikana 1,3 miljoonalla eurolla. Velkaa emokaupungilla oli vuoden lopussa 3,5 miljoonaa, eli 344 €/asukas.

Konsernin tulos oli 0,5 miljoonaa euroa ja kertynyt ylijäämä 23 miljoonaa euroa. Konsernin velkamäärä on puolestaan 19,5 miljoonaa euroa eli 1 927 €/asukas. Verotulot kasvoivat hieman edellisestä vuodesta, vaikka tuloveroprosenttia laskettiin 0,5 prosenttiyksiköllä. Yhteisöverot olivat 2,2 miljoonaa ja kiinteistöverot 3,0 miljoonaa euroa.

Vaikka Kiteen kaupungin talous on hyvässä kunnossa, jatkuvasti vähenevät verotulot, teollisten työpaikkojen menetykset sekä pienentyvä ja ikääntyvä väestö asettaa edelleen haasteita.

Kaupungin suurin yksittäinen haaste on edelleen korkea työttömyys. Vuoden 2019 lopussa työttömyysaste oli 14,2 %, missä on 0,7 prosenttiyksikköä kasvua edellisestä vuodesta. Stora Enson ilmoitus sahan lopettamisesta vuodenvaihteessa 2019 - 2020 merkitsi 130 työpaikan välitöntä menetystä, eli 12 prosentin vähennyistä kaupungin teollisiin työpaikkoihin. Myös väestön ikääntyminen ja pienenevät ikäluokat aiheuttavat haasteita.

Tärkeimmät investoinnit Kiteellä vuonna 2019 olivat Ilmarisen parkkipaikan rakentamisen ykkösvaihe sekä rautatieaseman parkkipaikan kunnostus. Kaikki investoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella.

Kaupunginvaltuusto päätti, että Kesälahden vuokratalot pidetään itsenäisenä ja hyväksyi samalla yhtiötä koskevan tukipaketin. Kesälahden vanhustentukiyhdistyksen siirto Siun Sotelle ja kaupungille valmisteltiin yhdessä.

Kaupunkistrategia päivitettiin vuoden 2019 aikana. Strategian mukaisesti kuntalaisten osallistamista jatkettiin järjestämällä kumppanuuspöytiä Kiteellä, Kesälahdella ja Puhoksessa. Kuntalaisten osallistamista lisäävät myös kaupungissa toimivat nuoriso-, vanhus-, vammaisneuvosto sekä romaniasiain neuvottelukunta.

Positiivista huomiota kaupunki sai vuoden aikana tultuaan valituksi Vuoden yrittäjyyskunnaksi Pohjois-Karjalassa. Lisäksi Kitee sai Liikkuva koulu -palkinnon sekä Vuoden perhekeskuskehittäjä -palkinnon yhdessä Siun Soten kanssa.

Negatiivista julkisuutta Kiteelle aiheuttivat paitsi hävitty oikeudenkäynti Sorsa-tilan kaupassa myös kaupunginjohtajaa vastaan nostettu kantelu epäasiallisesta käytäytymisestä ja tähän liittyneet luottamushenkilöiden väliset riidat sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä.

Kiitän luottamushenkilöitä, viranhaltijoita ja kaupungin muuta henkilöstöä kiteeläisten hyväksi tehdystä työstä vuonna 2019.

Kiitän myös tarkastuslautakunnan jäseniä sitoutumisesta vastuulliseen työskentelyyn kuluneen vuoden aikana.

Kaisa Saari
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, ARVIOINTIMENETTELY JA KOKOONPANO

Kiteen kaupunginvaltuusto on kuntalain mukaisesti asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (kuntalaki 121 §). Arvioinnin perustana ovat olleet kaupunginvaltuuston talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kaupunginhallituksen 30.3.2020 § 88 hyväksymä vuoden 2019 tilinpäätös.

Lisäksi tarkastuslautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi, sekä valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt toimielinten päätöksiin. Kokouksissa on ollut kuultavina kuluneen vuoden aikana eri tehtäväalueiden johtavia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita.

Tarkastuslautakunta on kokouksensa yhteydessä tehnyt tutustumiskäynnit 10.9.2019 Attendon Esterin hoivakotiin sekä Siun soten tehostetun palveluasumisen yksikköön Rantapihaan ja kuullut SuPer Ry:n edustajaa sekä 29.10.2019 valtuustoryhmien puheenjohtajia. Lisäksi tarkastuslautakunta on tutustunut henkilöstön työhyvinvointikyselyyn sekä sivistystoimeen kokouksensa yhteydessä.

Vuoden 2019 aikana osa lautakunnan jäsenistä on osallistunut tarkastuslautakuntien jäsenten koulutukseen Kouvolassa 19.3.2019, Joensuussa 2.4.2019 sekä Tallinnassa 3. - 4.10.2019.

Arviointitehtävän lisäksi tarkastuslautakunta on perehtynyt tilintarkastajan tilintarkastusraportteihin ja tilintarkastuskertomukseen. Tilintarkastuksen suoritti BDO Audiator Oy, kun valtuusto valitsi tilintarkastajan 27.3.2019 vuosille 2019 - 2022. Vastuullisena tilintarkastajana on JHT, HT Taina Törrönen sekä avustavana tarkastajana Joni Mäkitalo.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2019 aikana. Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet valittiin valtuustossa vuonna 2017 (KV 20.6.2017 § 45). Seuraavat henkilöt ovat olleet tarkastuslautakunnan jäseniä ja varajäseniä vuoden 2019 aikana:

Varsinaiset jäsenet

Kaisa Saari, pj.
 Olavi Huovinen, vpj.
 Olavi Kekkonen
 Sirkka-Liisa Mikkonen
 Ari Pitko
 Toivo Pykäläinen
 Maija Timonen

Varajäsenet

Kristiina Hartikainen
 Terho Timonen
 Jouko Karppanen
 Anneli Suhonen
 Asko Matikainen
 Markku Karvinen
 Sirja Lavikka

Lautakunnan sihteerinä on toiminut JHT, HT Taina Törrönen.

Jäsen Maija Timonen ei ole osallistunut sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan eikä puheenjohtaja Kaisa Saari Siun soten neuvottelukunnan toiminnan arviointiin vuoden 2019 osalta. Kaisa Saari ei ole osallistunut myöskään Sorsanimistä tilaa koskevaan arviointiin, sillä hän oli kaupunginhallituksen jäsenenä päättämässä kyseisestä kaupasta.

Tarkastuslautakunta sekä tilintarkastaja Taina Törrönen kokouksessaan 8.4.2019

3. EDELLISTEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kaupunginhallitus on 18.11.2019 § 280 merkinnyt toimialojen valmistelemaat selvitykset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tehtyihin havaintoihin tiedoksi ja antanut ne tiedoksi valtuustolle 16.12.2019 § 56. Tarkastuslautakunta kiittää hallintokuntaa selvityksistä.

Tarkastuslautakunta mainitsi vuoden 2018 arviointikertomuksessaan, että kaupungin maapoliittinen ohjelma on edelleen päivittämättä. Ohjelma päivitettiin valtuustossa 16.12.2019 § 58, kun uusi maankäyttöpäällikkö oli saatu viimein valittua ja Juha Kervinen oli aloittanut virassa 19.11.2019.

Tarkastuslautakunta on aiempina vuosina huomauttanut palvelutuotannon kannalta tarpeettomien kiinteistöjen myymisestä. Tyhjillään olevat tilat rasittavat edelleen kaupungin taloutta. Vuonna 2019 näistä aiheutui kuluja 359 513 euron (363 240 vuonna 2018) edestä.

Vuonna 2018 tarkastuslautakunta huomautti muun muassa, että talous- ja hallintojohtajan viranhaltijan suuresta vaihtuvuudesta ja tarpeesta harkita tehtävänkuvaa uudelleen. Vuoden 2019 aikana tehtävänkuvaa muutettiin ja virka muutettiin hallintopäällikön sekä talousjohtajan erillisiksi viroiksi. Henkilöstö oli myös esittänyt tarpeen saada henkilöstöpäällikön virka takaisin. Tähän reagoitiin muuttamalla hallintosihteerin virka henkilöstösihteerin viraksi.

Tarkastuslautakunta huomioi edellisenä vuonna, että sisäisen valvonnan ohje on useita vuosia vanha. Sitä ei ole päivitetty vuonna 2019. Sen päivittäminen on aiheellista.

Tarkastuslautakunta huomioi, että aloitteiden käsittely on muuttunut valikoivaksi. Osa aloitteista on käsitelty pikaisesti ja osan käsittely on viivästynyt.

Edellisenä vuonna suositeltiin kehittämistoimenpiteitä henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi teknisessä toimessa. Hallintokunnassa onkin aloitettu kehittämissanke työhyvinvoinnin parantamiseksi ja erilaisten sähköisten palvelujen käyttöönottamiseksi. Tarkastuslautakunta pitää suuntaa erinomaisena.

Yksi vuonna 2019 toimeenpantu aloite oli rautatieaseman parkkipaikan kunnostaminen.

Ilmarisen parkkipaikan ensimmäinen vaihe valmistui kesällä 2019.

4. ARVIO VALTUUSTON ASETTAMIEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA

Tarkastuslautakunta arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomuksessaan. Arviointikertomuksessa on toiminnallisten tavoitteiden osalta arviointi suoritettu käyttäen väri- ja muotokoodeja. Jokaisen toiminnallisen tavoitteen perään on merkitty tarkastuslautakunnan arvio tavoitteen toteutumisesta sekä sen perään on voitu perustella arviointia tavoitteen toteutumista tai kommentoitu muuten tavoitteen toteutumista.

Seuraavassa on esitetty selitykset tarkastuslautakunnan käyttämille merkeille:

	Tavoite on toteutunut.
	Tavoite ei ole toteutunut.
	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida ja siihen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

4.1. Kaupungin taloudesta yleisesti

Kaupungin talous on kehittynyt suotuisasti viimeiset kuusi vuotta, joiden aikana velkaantuminen on kääntynyt laskuun ja kertyneet alijäämät on saatu käännettyä merkittäväksi ylijäämäksi.

Kiteen kaupungin tuloveroprosentin kehitys on ollut seuraava:

Vuosi	Kitee	Koko maa	Erotus
2013	21,50	19,38	+2,12
2014	22,50	19,74	+2,76
2015	22,50	19,85	+2,66
2016	22,00	19,87	+2,13
2017	21,50	19,91	+1,59
2018	21,50	19,86	+1,64
2019	21,00	19,88	+1,12

Koko maan veroprosentin keskiarvo vuonna 2019 oli 19,88. Koko maan korkein tuloveroprosentti oli kuluneena vuonna 22,50 ja alhaisin 16,50.

Kaupungin toimintakate -65,8 miljoonaa euroa oli 2,0 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Edelliseen vuoteen nähden toimintakate heikkeni 2,7 %, eli noin 1,7 miljoonaa euroa. Toimintakate heikentyi jo toisena vuonna peräkkäin. Kasvuprosentti kasvoi edellisestä vuodesta, kun se edellisenä vuonna oli 1,9 %. Toimintakatteen heikennyksen suurin selittävä tekijä on palvelujen ostojen lisääntyminen 1,1 miljoonalla eurolla. Siun soten maksuosuus kasvoi noin 1 miljoonalla eurolla.

Vuosikate oli vuonna 2019 tilinpäätöksen mukaan 4,0 miljoonaa euroa, ja 2,9 miljoonan euron poistojen jälkeen tilikauden tulos oli 1,2 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna tilikauden tulos oli 2,7 miljoonaa euroa. Verotulot kasvoivat 76 tuhatta euroa (0,2 %) vaikka tuloveroprosenttia laskettiin 0,5 %-yksikköä ja valtionosuudet kasvoivat 23 tuhatta euroa (0,1 %).

Kaupungin lainamäärä on alentunut 344 euroon asukasta kohden vuoden 2019 lopussa (464 euroa/asukas vuonna 2018). Koko maan samankokoisten kuntien keskimääräinen lainamäärä oli 3 082 euroa/asukas vuonna 2018.

Kiteen kaupungin talous on tasapainossa, mutta konsernitasolla tarkasteltuna taloudessa on edelleen haasteita. Esimerkiksi konsernissa lainakanta vuoden 2019 lopussa asukasta kohden oli 1 927 euroa, yli viisinkertaisesti emokaupungin lukuun nähden. Valtakunnallisesti luku on kuitenkin vielä hyvin maltillinen, sillä samankokoisten kuntien konsernien keskimääräinen lainakanta oli 4 951 euroa/asukas vuoden 2018 lopussa.

Kaupunki vastaa noin 8,5 miljoonan euron edestä konsernin tytäryhtiöiden (esim. Kesälahden vuokratilat) ja eri yhteisöjen (kuten Kesälahden vanhustentukiyhdistys ry.) rahalaitoslainoista.

4.2. Käyttötalousosa

4.2.1. Kaupunginhallitus

Yleishallinto

	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Elinvoima	Tuloveroprosenttia laske-taan vuonna 2019	Tulovero-prosentti	21,00 %	Toteutunut, 21,0 %.		Vuodesta 2019 lähtien veroprosentti on ollut 21,0.
	Kaupungin omavarai-suusaste on hyvällä ta-solla	%	vähintään 70,0 %	Toteutunut, 81,4 %.		Omavaraisuusaste on merkittävästi yli hyvän tavoitetason, eli 70 %:n.
	Konsernin lainakanta	e/asukas	enintään 2 500 e/asukas	Toteutunut, 1 927 eu-roa/asukas.		Konsernitason velkaa selittää mm. vuokratalo-yhtiöiden ja Siun soten lainat.

	Konsernin kertynyt ylijäämä	e/asukas	vähintään 1 500 e/asukas	Toteutunut, 2 320 euroa/asukas.		Suurin syy hyvään tulokseen on kaupungin oma ylijäämä. Myös Kiiteen Lämpö Oy:llä ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymällä on kertyneitä ylijäämiä merkittävästi.
--	-----------------------------	----------	--------------------------	---------------------------------	--	--

Elinvoima	Strateginen tavoite: Työpaikkojen määrän kasvattaminen					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Työpaikkojen määrä	vuosittain kasvava	Työpaikkojen määrä enemmän 31.12.2019 kuin 31.12.2018	Tieto ei ole käytettävissä.		Ei voida arvioida, onko tavoite toteutunut. Mittarien tulee olla sellaisia, että niihin pystyttäisiin vastaamaan tilinpäätöksessä.
Työttömyysetuuk-sien käytön tehostaminen	Laajennetaan kesätyösetelin käyttöaikaa ja lievennetään kuntalisän ehtoja.	Kesätyösetelin käyttöajan laajennus toteutetaan helmikuussa 2019. Kuntalisän ehtojen lievennys toteutetaan keväällä 2019.	Toteutunut. KH 15.4.2019 § 98 nimen muuttaminen nuorten työseteliksi. Toteutunut. Yhteensä 29 kuntalisää.	 	Erinomaista, että kesätyösetelin käyttöaikaa on saatu laajennettua. Yritykset ovat ottaneet kuntalisän käytön melko hyvin vastaan.	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kultuuria ja tuottaa onnistumisia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä.	Enintään 13 kalenteripäivää/hlö/vuosi.	Toteutunut. Toteuma 10,3 kalenteripäivää/hlö.		Vuonna 2018 toteuma oli 10,4. Pieni parannus on tullut edellisvuoteen.
	Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	Henkilöstön koulutuspäivien määrä.	Vähintään 4 koulutuspäivää /hlö/vuosi.	Ei toteutunut. Toteuma 2,6 koulutuspäivää/hlö koko henkilöstön keskiarvolla laskettuna.		Työntekijöiden koulutuksesta on pidettävä jatkuvasti huolta digitalisaation edetessä. Toteuma pienentyi selvästi edellisestä vuodesta, jolloin se oli 4,1 pv/hlö/vuosi.
	Asiakas- ja asukaslähäinen palvelu	Esimiesten ja henkilöstön perehdyttämisen lisääminen.	Perehdyttämistilaisuudet kaksi (2) kertaa vuodessa.	Ei toteutunut. Yksikökohtaisia ja yksilökohtaisia perehdytyksiä toteutettiin. Esimiesten ja yhteistoiminnan perehdyttämistä vahvistettiin kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen koulutuksella.		
	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Kuntalaisten vuorovaihtusmahdollisuuksien lisääminen	Kumppanuuspöytämallin jatkaminen	Järjestetään kumppanuuspöydät kolmella (3) alueella keväällä ja syksyllä 2019.	Vuoden 2019 kumppanuuspöydät järjestetty 2.4. ja 3.10. Kesälahti 10.4. ja 2.10. Puhos 16.4. ja 1.10. Kitee		Kuntalaisten mielipiteiden säännöllinen kuunteleminen on erinomaista. Esimerkiksi lasten teema-leikkipuiston toteuttamisen idea on tullut Kiteen kumppanuuspöydästä.	

Strateginen tavoite: Asiakas- ja asukaslähtöinen palvelu					
Tulos- alueen tavoite	Arviointi- kriteeri (tunnus- luku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastus- lautakun- nan arvio toteutumi- sesta	Lisähuomiot
Sähköi- nen ko- kouskäy- töntö	Sähköinen kokous- käytäntö kaikissa toimieli- missä	Siirrytään sähköiseen kokouskäy- töntöön syk- syllä 2019.	Ei toteutunut. Säh- köiseen kokouskäy- töntöön siirrytään al- kuvuodesta 2020, samanaikaisesti asi- anhallintaohjelma Dynasty 10 käyttöön- oton kanssa.		Kaupunginvaltuusto päätti 20.4.2020 hal- lintosäännön muu- toksesta liittyen säh- köiseen kokouskäy- töntöön. Kevään 2020 poikkeusolot Suomessa ja maail- malla osoittivat säh- köisten palveluiden välttämättömyyden.
Hankin- taosaa- misen kasvatta- minen ja työsken- telyväli- neiden kehittä- minen	Hankinta- ohjeen ja mallipoh- jien toteut- taminen	Hankintaohje ja mallipohjat toteutetaan vuoden 2019 aikana.	Ei toteutunut.		Hankintaohjeiden ja mallipohjien toteutta- minen on hoidettava pikaisesti ja tähän on järjestettävä henki- löstölle koulutusta.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muu- tos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	2 080 650	2 324 852	0	2 324 852	2 044 581	87,9
Kulut	-5 963 016	-5 717 386	0	-5 717 386	-6 280 860	109,9
Toimintakate	-3 882 366	-3 392 534	0	-3 392 534	-4 236 279	124,9

Taloudelliset tavoitteet jäivät Yleishallinnossa saavuttamatta, sillä ylitystä toimintakatteeseen tuli yhteensä 843 745 euroa. Tämä johtui 870 000 euron kahdesta pakollisista varauksista, joista suurempi (850 000 euroa) tehtiin Kesälahden vanhustentukiyhdistyksen liikkeenluovutukseen liittyen. Pakollisiin varauksiin ei ollut varauduttu talousarviossa tai tehty talousarviomuutosta. Ylitys on prosentuaalisesti ja euromääräisesti merkittävä, mutta tarkastuslautakunta ymmärtää Yleishallinnon toimintakatteen ylityksen, sillä Kesälahden vanhustentukiyhdistyksen toiminnan siirtyminen Siun sotelle ja kaupungille tuli päätöksentekoon niin myöhään, ettei talousarviomuutosta tämän osalta ennätetty enää tehdä valtuustolle. Pakollisen varauksen kirjaamistarve on lisäksi arvioitu vasta tilinpäätöksen teon yhteydessä.

Tarkastuslautakunta pitää erinomaisena onnistumisena vaikuttamistoimielinten, kuten nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, Keski-Karjalan kuntien yhteinen vammaisneuvosto, Keski-Karjalan seudullinen romanasian yhteistyöryhmä, Siun sote neuvottelukunnan ja kumppanuuspöytämallin toimintojen jatkumista. Edellä mainitut toimielimet edistävät kaupungin strategista tavoitetta kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisestä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma (643 171 euroa) oli 107,2 %. Kuntaosuuden kustannukset kasvoivat edellisvuodesta (622 897 euroa) 20 274 euroa.

Elinvoima- ja omistajaohjaus

Strateginen tavoite: Työpaikkojen määrän kasvattaminen					
Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Työttömyysasteen pieneneminen	Työttömyysaste, %	enintään 11,5 %	Ei toteutunut. Joulukuussa 14,2 %.		Työttömyys on lähtenyt huolestuttavasti kasvamaan edellisvuodesta.
Työpaikkojen määrän lisääminen	Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen määrä 31.12.2019 on suurempi kuin 31.12.2018.	Tieto ei ole käytettävissä.		Mittarien tulee olla sellaisia, että niihin pystytään vastaamaan tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta kaipaa ajantasaista tietoa.
Kitee on vetovoimainen ja viireä kaupunki.	Tietoliikenneyhteyksien parantaminen	Selvitetään mahdollisuuksia tietoliikenneyhteyksien kehittämisen edistämiseksi.	Elinkeinopäällikkö on luonut yhteyksiä lukuisiin sidosryhmiin. Selvitystyö on jatkuvaa.		Aktiivinen yhteistyö maakuntaliiton kanssa on aloitettu ja rahoitusmahdollisuudet on selvitetty ja selvitystyötä on tehty operattoreiden kanssa.

	Kiteen kaupungin viestintämateriaalin päivittäminen	Päivitetty viestintämateriaali	Kiteen kaupungin viestintämateriaali on päivitetty (mm. esitteet, opasteet ja sähköiset esitysmateriaalit).	Päivittäminen on käynnissä.		Uusi viestintäpäällikkö aloitti tehtävässään 5.8.2019. Kaupunkiopasteiden ulkoasun uusiminen on kesken.
--	---	--------------------------------	---	-----------------------------	---	--

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Aktiivinen ja ennakoiva maapolitiikka, kaavoitus, monipuoliset tontit asumis- ja yrityskäyttöön, vapaa-ajan asunnot					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Ajantasainen maapoliittinen ohjelma	Maapoliittinen ohjelma on päivitetty.	Maapoliittinen ohjelma ja maankäytön tavoitteet on päivitetty vuonna 2019.	Toteutunut KV hyväksynyt 16.12.2019 § 58.		Asiaan vaikutti se, että maankäyttöpäällikön virkaan saatiin viranhaltija.
	Vanhentuneiden yleis- ja asemakaavojen tarkistaminen sekä monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kaupunkia	Ajantasainen kaavoitus	Keskusta-alueen tonttimäärää on lisätty 10 kpl vuonna 2019.	Ei toteutunut 0 kpl.		
			Myydyt asuintontit 5 kpl	Ei toteutunut 0 kpl.		Määrätietoista ponnistelua tonttimyynnin edistämiseksi tulee tehdä. Tonttihintojen puolittaminen ei ole tuonut toivottuja tuloksia.
Myydyt yritystontit 5 kpl			Ei toteutunut 2 kpl.		Määrätietoista ponnistelua tonttimyynnin edistämiseksi tulee tehdä. Tonttihintojen puolittaminen ei ole tuonut toivottuja tuloksia.	

		Yritysalueita on kaavoitettu monipuoliseen yrityskäyttöön.	Uusia yritystontteja on kaavoitettu 5 kpl vuonna 2019.	Ei toteutunut 0 kpl.		
--	--	--	--	----------------------	---	--

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Markkinointiviestintä ja kumppanuussopimusten määrän lisääminen kolmannen sektorin ja yritysten kanssa.	Kumppanuussopimusten määrä euroina	Kumppanuussopimusten määrä euroina suurempi 31.12.2019 kuin 31.12.2018 (määräraha varaus 90 000 euroa).	Toteutui. Vuonna 2019 kumppanuussopimuksia 26 kpl ja toteuma 68 415 euroa. Vuonna 2018 oli 21 kpl ja toteuma 65 116 euroa.		Tarkastuslautakunta pitää onnistumisena kolmannen sektorin pitämistä mukana kaupungin toiminnassa ja uusien kumppanuussopimusten syntymistä.
	Kuntalaispalautteen kerääminen ja sen hyödyntäminen systemaattisesti palvelujen kehittämisessä entistä asiakasystävällisemmiksi.	Kuntalaispalautteen määrä	Kuntalaispalautetta kerätään ja analysoidaan vuonna 2019 enemmän kuin vuonna 2018.	Toteutunut, vastattu aktiivisesti eri kanavien kautta tulleeeseen palautteeseen.		On tärkeää, että kuntalaisten palautetta kerätään ja analysoidaan jatkuvasti.
	Strateginen tavoite: Yhteistyö seutukunnan, maakuntien sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Yritysten tukemisen pelisääntöjen täytäntöönpano	Pelisääntöjen täydentyminen.	Pelisäännöt laadittu vuoden 2018 aikana ja niiden toteuttaminen vaiheittain vuonna 2019.	Toteutunut. Pelisääntöjen toteuttaminen on käynnissä.		Pelisääntöjen käytännön toteutus on tärkeää paikallisen yritystoiminnan virkeänä pitämisen kannalta.

Strateginen tavoite: Monipuolinen viestintä					
Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Käytetään viestinnän eri kanavia hyödyksi niin, että kaikki väestöryhmittä tulevat huomioiduiksi.	Kotisivut ja sosiaalinen media	Käytetään viestinnässä kotisivuja ja sosiaalista mediaa.	Toteutunut.		Kiteen kaupunki uudisti onnistuneesti kotisivunsa vuonna 2019.
	Jalkautetaan tilaisuuksiin/järjestetään tilaisuuksia	Tilaisuuksia järjestetty vähintään 2 kpl	Toteutunut. K-K messut 27. – 28.4.2019, kesäasukastapaaminen 25.5.2019 ja kumppanuuspöydät huhtikuussa ja lokakuussa 2019.		Kaupunki on onnistunut tässä erinomaisesti.
	Kaupungin viestinnän vaikuttavuuden mittaaminen	Mittaus opinnäytetyönä vuonna 2019	Ei toteutunut.		Kuntalaisten mielipiteen mittaaminen opinnäytetyönä ei edelleenkään toteutunut.
Viestintäsuunnitelma päivitetään strategian mukaiseksi.	Päivitetään viestintäsuunnitelma	Viestintäsuunnitelma päivitetään 2019.	Ei toteutunut, päivitystyö käynnissä.		Päivittämättä oli vuoden lopussa vielä joitakin koulutuksia sekä aikataulutuksia.
Viestinnän toimenpidesuunnitelma	Tehdään toimenpidesuunnitelma	Toimenpidesuunnitelma tehdään 2019.	Ei toteutunut, päivitystyö käynnissä.		Päivittämättä oli vuoden lopussa vielä joitakin koulutuksia sekä aikataulutuksia.

Elinvoima- ja omistajaohjauksen toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen jäi edelleen vaatimattomaksi.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muu- tos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	219 075	259 638	0	259 638	221 759	85,4
Kulut	-1 925 892	-3 583 316	0	-3 583 316	-2 331 283	65,1
Toimintakate	-1 706 817	-3 323 678	0	-3 323 678	-2 109 524	63,5

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate alittui 2 109 524 euroa talousarviosta. Tämä johtui siitä, kehittämisrahaan varatusta 1 miljoonasta eurosta käytettiin vain noin 201 000 euroa tilikauden aikana. Tämä on kuitenkin huono asia toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen kannalta. Tarkastuslautakunta toivoo, että elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä elinkeinopäällikkö löytävät konkreettisia toimia uusien yritysten ja työpaikkojen saamiseksi kaupunkiin.

Kiteen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.12.2019 § 58 maapoliittisen ohjelman ja maankäytön tavoitteet 2019. Viimeksi kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2014 maapoliittisen ohjelman. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että ohjelma viimein päivitettiin. Ohjelmalla ohjataan maanhankintaa ja -luovutusta ja koko kunnan kehittämistä. Tehtävää on hankaloittanut maankäyttöpäällikön puuttuminen vuodesta 2017 lähtien. Paikka täytettiin viimein 7.10.2019 kaupunginhallituksessa.

Kiteen kaupunginhallitus esitti 28.11.2016 § 314 Kesälahden Vuokrataloyhtiön purkamista ja yhtiön toiminnan ja taseen yhdistämistä Kiteen kaupunkiin yhtiön vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi. Tämä ei toteutunut vuonna 2018. Purkamisen oli tarkoitus toteutua vuoden 2019 aikana. 24.6.2019 § 37 kaupunginvaltuusto päätti, että yhtiö pidetään itsenäisenä eikä sitä pureta. Samalla hyväksyttiin talouden vakauttamisen tavoite vuoteen 2025 mennessä. Tämä edellyttää mm. rakennuskannan merkittävää purkamista sekä sen alaskirjaamista taseesta. Kaupunki rahoittaa rakennusten purkamiset ARA:n purkuavustusten ylittäviltä osin. Vuonna 2019 yhtiölle myönnetyt antolainat 550.000 euroa muutettiin avustukseksi. Tätä menokirjausta vastaan purettiin aiemmin tehtyä pakollista varausta vastaava määrä.

Kiteen työttömyysaste heikentyi edelliseen vuoteen nähden ja oli 14,2 % vuoden 2019 lopussa (13,5 % vuonna 2018). Pohjois-Karjalan työttömyysaste oli 14,0 % (13,7 % vuonna 2018). Koko maan työttömyysaste oli 9,8 % (9,7 % vuonna 2018). Kiteen suurin yksittäinen haaste on korkea työttömyys. Työttömyyden osalta merkittävä heikennys tapahtui, kun Stora Enson Kiteen saha lopetti toimintansa vuoden 2019 lopussa. Tämä tarkoitti noin 130 työpaikan välitöntä menetystä.

Siun Sote

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Tarpeenmukaiset ja kustannustehokkaat sosiaali- ja terveyspalvelut					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Tarpeenmukaisen ja kustannustehokkaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden turvaaminen ki-teeläisille	Palveluiden saatavuus	Palveluiden saatavuus turvataan.	Akuuttivas-taanotto ollut toiminnassa 31.5.2019 saakka. Muut palvelut toteutuneet.		Siun soten kertoman mukaan lääkäreitä ei ole saatu.
	Strateginen tavoite: Kiteeläisten yli 75-vuotiaiden kotona-asuminen jatkuu turvallisesti ja mielekkäästi nykyistä pidempään					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Kiteeläisten kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuuden kasvattaminen kaikista yli 75-vuotiaista	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus kaikista yli 75-vuotiaista (vuonna 2017 osuus 90,0 %)	Vähintään 90,5 %	Ei toteutunut 88,95 %		Tavoitteesta jäätettiin hiukan. Tarkastuslautakunta suosittelee seniorikortin hinnan tarkistamista ja palvelun käyttäjäryhmän laajentamista, jotta ikäihmiset pitäisivät parempaa huolta fyysisestä kunnostaan. Tämä edistää mahdollisuutta asua omassa kodissaan pidempään.

Elinvoima	Strateginen tavoite: Kiteen kaupungin ja Siun Soten lapsiperheidenpalvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Kodin ulkopuolelle sijoitettavien lasten osuuden määrä ei kasva.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ikäluokasta (0-17 v.) pysyy ennallaan tai pienenee (vuonna 2018 osuus 1,5 %)	Enintään 1,1 %	Tieto ei ollut vielä saatavilla tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä.	!	Edellisvuonna tieto oli tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta suosittaa, että Siun sotesta on vaadittava tarkempaa raportointia.

Taloudelliset tavoitteet:

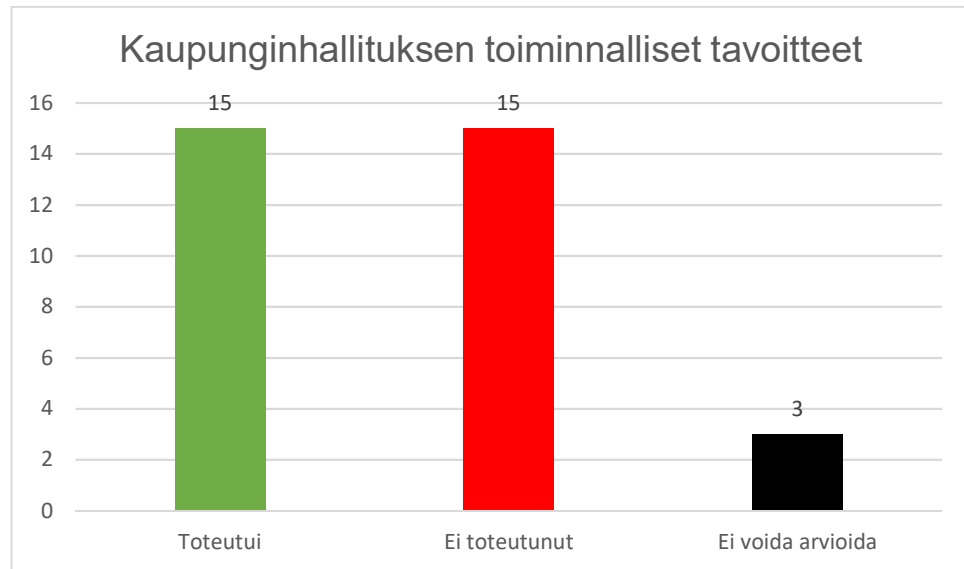
	TP 2018	TA 2019	TA-muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	400 000	400 000	0	400 000	400 000	100,0
Kulut	-41 162 532	-42 489 195	0	-42 489 195	-42 134 424	99,2
Toimintakate	-40 762 532	-42 089 195	0	-42 089 195	-41 734 424	99,2

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat. Alitusta tuli 354 771 euroa.

Vuoden 2018 maksuosuuden määrittäminen ei noudattanut perussopimusta. Jäsenkuntien valtuustoissa päätettiin perussopimuksen muuttamisesta tältä osin. Siun soten yhtymävaltuuston 19.3.2019 § 7 mukaisesti vuoden 2018 maksuosuuksien määräytymisessä käytetään vuoden 2017 lukuina kuntakohtaisten ennusteiden sijaan vuoden 2017 kuntakohtaisia toteumatietoja. Kiteen kaupunginvaltuusto päätti 27.3.2019 § 17, ettei hyväksy käytettäväksi vuoden 2017 kuntakohtaisia toteumatietoja, mutta hyväksyi sen, että perussopimusta muutetaan tältä osin niin, että aiemmin määritelty vuoden 2018 maksuosuus hyväksyttäisiin, eikä muutoksia enää tehtäisi. Perussopimusta voidaan muuttaa, jos 2/3 jäsenkunnista ja jäsenkuntien asukasmäärästä hyväksyy muutoksen. 10 jäsenkuntaa 14 jäsenkunnasta on hyväksynyt muutoksen. Ilomantsin kunta on kuitenkin valittanut päätöksestä hallinto-oikeuteen. Asian käsittely on edelleen kesken. Hallinto-oikeus kuitenkin hylkäsi päätöksen täytäntöönpanokieltoa koskevan vaatimuksen. Siun soten maksuosuuksien muuttumisesta kirjattiin lisämaksu 274 528 euroa kaupungilla taseen yli-/alijäämätilille, eikä siitä tullut tulosvaikutusta vuodelle 2019.

Tarkastuslautakunnan mielestä Kiteen kaupungille tuleva raportointi Siun sotesta on puutteellista.

Yhteenveto kaupunginhallituksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.2.2. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto

Toiminnalliset tavoitteet:

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja onnistumista.					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Henkilöstön osaamista vahvistetaan	Koulutus-päivät/henkilö	4 päivää/henkilö	Toteutunut, 6,5 päivää/henkilö.		Lainsäädännön jatkuvasti muuttuessa ja digitalisaation vaatimusten kasvaessa on tärkeää kouluttaa henkilöstöä.

Strateginen tavoite: Yhteistyö seutukunnan, maakuntien sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyöta- hojen kanssa					
Tuloalueen tavoite	Arviointi- kriteeri (tunnus- luku)	Tavoite- taso	Toteuma	Tarkastuslauta- kunnan arvio to- teutumisesta	Lisähuomiot
Tiivistetään yhteistyötä Keski-Karjalan kuntien ja alueella toimivien muiden yhteistyöta- hojen kanssa	Yhteisten toimintojen laajuus, vuosittainen raportti osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä	Korkeampi kuin vuonna 2018	Erityisesti toteutunut Siun soten suuntaan, mutta tiivistynyt myös KETI:n ja yliopiston suuntaan.		Yhteistyön taustalla ovat toteutuneet ESR- ja EAKR-hankkeet.

Tulosalueen strateginen tavoite: Yhdenvertainen kasvun ja oppimisen mahdollisuus					
Tulosityskön tavoite	Arviointi- kriteeri (tunnus- luku)	Tavoite- taso	Toteuma	Tarkastuslauta- kunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Hyvinvointi Toimivat erityishuoltopalveluna järjestettävät palvelut niitä tarvitseville	Kysely palveluiden laadusta asteikolla 1-5	Tavoitetaso 4	Kyselyä ei voida toteuttaa liian pienen otannan takia, kohteet yksilöityvät.		Tavoitteen toteutumisesta ei voida edelleenkään arvioida. Kannattaako tällaista tavoitetta pitää, sillä kyselyä ei voida toteuttaa yksityisyydensuojan vuoksi? Tulisi kehittää sellainen menetelmä, jolla palveluiden laatua pystyttäisiin mittaamaan yksityisyydensuojasta huolimatta.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos 2019	TA + muu- tos 2019	TP 2019	Tot-%
Tuotot	29 142	20 338	0	20 338	2 393	11,8
Kulut	-294 730	-294 526	0	-294 526	-242 861	82,5
Toimintakate	-265 588	-274 188	0	-274 188	-240 468	87,7

Opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon toimintakatetavoitteessa pysyttiin, alitusta tuli 33 720 euroa.

Tunnustusta sivistystoimi sai tiivistyneestä yhteistyöstä, kun perhekeskustyön kunniakirja eri tahojen välisen yhteistyön tavoitteellisesta kehittämisestä luovutettiin sivistysjohtajalle 19.11.2019. Sivistystoimi sai myös Liikkuva koulu -palkinnon osoituksena laadukkaasta toiminnastaan.

Varhaiskasvatus

Toiminnalliset tavoitteet:

		Strateginen tavoite: Laadukas varhaiskasvatus					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot	
Hyvinvointi	Palvelujen laadun säilyttäminen hyvänä	Lasten vanhemmille kysely palvelun laadusta, asteikko (1 – 5)	Tavoite 4	Toteutui, varhaiskasvatus: ka.4,16 esiopetus: ka. 4,40		Erinomaista, että kysely on edelleen tehty ja palvelua on pidetty hyvänä.	
	Lasten kasvun ja oppimisen edistäminen suunnitelmallisesti pienryhmien avulla	Pedagogisten pienryhmien määrä/ryhmä	4 pedagogista pienryhmää/ryhmä/kk	6,9 pienryhmää/ryhmä/kk		Pienryhmät edistävät laadukasta varhaiskasvatusta.	
	Oppimisympäristöjen kehittäminen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman mukaisesti	Ryhmien oppimisympäristöjen arviointi, asteikko (1 – 5)	Tavoite 4	Arviointi siirretty vuoden 2020 aikana tehtäväksi.		Tarkastuslautakunta suosittaa arvioinnin tekemistä pikaisesti.	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Henkilöstön positiivisen ja ratkaisukeskeisen pedagogiikan vahvistaminen suunnitelmallisesti	Pedagogisten työkousten ja ryhmäkohtaisten valmennusten määrä	työkokoukset: 3/tt valmennukset: 2/ryhmä	työkokoukset: 5,6/tt valmennukset toteutettiin vain kahdessa ryhmässä LaTVa projektin alettua	 	Talousarvion suunnittelun ja hyväksynnän jälkeen LaTVa-hankerahoituksen myötä valmennukset kaikille ryhmille eivät enää olleet relevantteja toteuttaa. LaTVa-hanke tuottaa tukea juuri näihin pulmiin, joihin valmennuksilla oli tarkoitus alun perin tukea ryhmään saada.
Henkilöstön ammatillisen osaamisen	Koulutuspäivien	4 pv/tt	2 – 15 pv/tt riippuen työsuhteen pituudesta ja tehtävästä		Tavoitteesta jäätettiin vain joidenkin osalta. Keskiarvo koulutuksessa oli 3,76.	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	Ta-muutos 2019	Ta+muutos 2019	TP 2019	Tot-%
Tuotot	421 950	489 558	0	489 558	466 269	95,2
Kulut	-4 337 758	-4 501 613	0	-4 501 613	-4 627 564	102,8
Toimintakate	-3 915 808	-4 012 055	0	-4 012 055	-4 161 295	103,7

Varhaiskasvatuksen taloudellisesta tavoitteesta jäätettiin, sillä toimintakate ylittyi 149 240 eurolla. Ylitystä ei voida pitää merkittävänä. Syynä ylitykseen on pääosin henkilöstökulujen toteutuminen ennakoitua suurempana. Lapsimäärä oli ennakoitua suurempi ja lastentarhanopettajien takautuvia palkankorotuksia maksettiin vuodelta 2018. Myös järjestelyeräkorotus vaikutti ylitykseen.

Päivähoidon bruttomenot olivat 11 183 euroa/lapsi. Kotihoidontukea saavien määrä oli 96 tavoitteen oltua 95. Edellisenä vuonna saajien määrä oli 105.

Peruskoulutus

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite: Yhdenvertainen kasvun ja oppimisen mahdollisuus						
Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot	
Hyvinvointi	Oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen	THL:n kyselyn kysymys, pitää koulunkäynnistä	Korkeampi kuin maan keskiarvo	4. ja 5. luokka, toteutui 8. ja 9. luokka jäi 0,1% maan keskiarvosta.		Tavoitteesta jäätettiin hienoisesti. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että tähän tavoitteeseen saatiin toteumatieto tänä vuonna.
	Taataan perusosaaminen	Päättötodistuksen saaminen	Kaikilla päättötodistus	Toteutui.		Jopo-opetus on osoittanut toimivuutensa. Esijopokokeilu on ollut käynnissä vuosiluokilla 7 ja 8.
	Toimiva perheiden ja koulujen välinen yhteistyö	THL:n kyselyn kysymys, vanhemmat pitävät koulunkäyntiä tärkeänä	Korkeampi kuin maan keskiarvo	Kyseinen kysymys on poistettu THL:n 2019 kyselystä.		On valitettavaa, ettei kysymystä enää ole THL:n kyselyssä.
	Yrittäjyyskasvatuksen ja työelämävalmiuksien opetusta lisätään maltillisesti ja yhdenmukaistetaan yksiköiden välillä	Laaditaan kokonais-suunnitelman käytäntöön viemiseksi	Kaikki Kiteen kaupungin kuudesluokkalaiset osallistuvat yrityskyläkokonaisuuteen	Toteutui.		Tarkastuslautakunta pitää yrittäjyyskasvatusta hyvänä asiana.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Henkilöstö koulutautuu ammatillisten kehittämissuunnitelmien mukaisesti	Koulutuspäivien määrä	Vähintään 4 päivää/hlö/vuosi	Ei toteutunut, 2,3 päivää/hlö/vuosi.		Digitalisaation edetessä ikääntyvän opetushenkilöstön kouluttaminen ja ajan tasalla pitäminen sähköisistä opetusmenetelmistä on välttämätöntä.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	780 705	577 663	0	577 663	650 725	112,6
Kulut	-10 304 353	-10 764 743	0	-10 764 743	-10 233 799	95,1
Toimintakate	-9 523 648	-10 187 080	0	-10 187 080	-9 583 074	94,1

Perusopetuksen taloudelliset tavoitteet saavutettiin selvästi, sillä toimintakate toteutui 604 006 euroa talousarviota parempana. Syynä tähän oli mm. koulukuljetuksiin varatun määrärahan alittuminen noin 89 000 eurolla ja ravitsemispalveluihin varatun määrärahan alittuminen noin 73 000 eurolla. Myös toimisto- ja asiantuntijapalvelut alittivat määrärahan 155 000 eurolla, kun hallinnon kustannukset alittuivat.

Perusopetuksen oppilasmäärä oli 793 (799 vuonna 2018, 856 vuonna 2017 ja 880 vuonna 2016) sisältäen valmistavan opetuksen. Joustavan perusopetuksen ryhmä (Jopo) jatkoi toimintaansa vuonna 2019. Perusopetuksen hanketoiminnan volyyymi on 501 000 euroa.

Toisen asteen koulutus

Toiminnalliset tavoitteet:

Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Laadukas ja monipuolisia mahdollisuuksia tarjoava, hyvinvointia lisäävä koulutus					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Vetovoimainen lukiokoulutus	Kiteelle lukioon tulevat – Kiteeltä lukioon menevät	Erotus 0	Toteutunut, Kiteelle 15 hlöä Kiteeltä 6 hlöä		Venäjän Karjalasta tulleet lukio-opiskelijat selittävät erotuksen.
Laadukas vapaa sivistystyö	Asiakastytyväisyyskysely (asteikko 1-5)	3,5 – 4,0	Toteutunut 4,4.		Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kuntalaiset arvostavat kansalaisopiston palveluja.	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Yhteistyö ja osaamisen vahvistaminen leimaavat tulosalueen toimintaa					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Yhteistyö Keski-Karjalan seudun muiden oppilaitosten kanssa.	Laadullinen arviointi kahdesti valtuustokaudessa, kevät 2019	Hyvä taso	Yhteistyö on syventynyt mm. uuden KETI:n hallinnoiman Venäjän koulutusvientihankkeen myötä		Yhteistyö on lisääntynyt erityisesti toisen asteen oppilaitosten välillä Keski-Karjalassa. Markkinointiin ja rekrytointiin ovat osallistuneet Kiteen ja Tohmajärven lukiot sekä Riverian Kiteen yksikkö.
Henkilöstön osaamisen varmistaminen	Henkilöstön koulutuspäivien määrä	3 pvää / päätoiminen hlö	Toteutunut		Kiteen lukion osalta koulutuspäivien keskiarvo on 7 pvää ja kansalaisopiston 2,73 pvää.	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muu- tos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	169 481	154 867	0	154 867	204 926	132,3
Kulut	-1 925 640	-2 092 516	0	-2 092 516	-1 981 769	94,7
Toimintakate	-1 756 159	-1 937 649	0	-1 937 649	-1 776 844	91,7

Toisen asteen koulutuksen taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate oli 160 805 euroa talousarviota parempi.

Lukion oppilasmäärä oli 135 (142 vuonna 2018). Oppilasmäärän vähetessä opiskelijakohtainen kustannus kasvaa.

Kansalaisopiston kurssilaisten määrä oli 2 282, kun se edellisenä vuonna oli 2 098. Kurssien määrä oli 193 (182 vuonna 2018). Opistolla on edelleen opinto-seteliprojekti eläkeläisten ja maahanmuuttajien kurssimaksujen alentamiseen, johon saatiin avustus opetushallituksesta. Seteleitä (arvo á 20 euroa) myönnettiin yhteensä 126. 50 %:n kurssimaksun alennuksen työttömyyden vuoksi käytti hyväkseen yhteensä 20 henkilöä.

Vapaa-aikapalvelut

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite: Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa huomioidaan eri kohderyhmät						
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Hyvinvointi	Vapaa-aikapalvelut järjestävät ympäri vuoden monipuolisia tilaisuuksia ja tapahtumia eri kohderyhmille yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Vapaa-aikapalveluiden järjestämien tapahtumien ja tilaisuuksien määrä	110 tilaisuutta tai tapahtumaa.	Toteutui, 228 tilaisuutta tai tapahtumaa.		Erinomaista toimintaa vapaa-aikapalveluilta.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillisuutta omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia.					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Vapaa-aikapalveluiden henkilöstön kehittymistä tuetaan.	Koulutuspäivien ja kehittämistyöpajojen määrä/työntekijä	Koulutuspäivät: 4 kpl/tt. Kehittämisen: 1 työpaja /vuosi/ty. Yhteensä 4 työpajaa vuoden aikana.	Toteutui, Koulutuspäiviä keskimäärin 4,4 pv/työntekijä. Toteutui. Kehittämistyöpajoja pidetty tulosalueella 4 kpl.	 	Tarkastuslautakunta pitää toimintaa esimerkillisenä, koska työpajoihin ovat osallistuneet kaikki työntekijät esimies mukaan lukien. Vapaa-aikapäällikön mukaan jokainen työntekijä on päässyt ääneen työpajojen aikana.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Vapaa-aikapalvelut tuotetaan yhdessä eri kumppaneiden kanssa.	Kumppanuussopimusten lukumäärä	50	Ei toteutunut, toteuma 40.		Löytyykö syy sopimusten vähenemiseen eri seurojen ja yhdistysten aktiivihenkilöiden ikäänymisestä?

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	378 045	354 519	0	354 519	358 889	101,2
Kulut	-2 342 032	-2 412 765	0	-2 412 765	-2 421 333	100,4
Toimintakate	-1 963 986	-2 058 246	0	-2 058 246	-2 062 444	100,2

Vapaa-aikapalvelujen taloudellisia tavoitteita ei täysin saavutettu, sillä toimintakate oli talousarviota 4 198 euroa heikempi. Ylitys on mitätön.

Uimahallin kävijämäärä oli 49 541 (48 905 vuonna 2018).

Vapaa-aikapalveluilla oli kuusi eri projektia. Niiden volyyymi oli 167 000 euroa, joista merkittävin on 120 000 euron avustus Keski-Karjalan kuntoreiteille. Nuorisotila

Linkki on jatkanut toimintaansa hyvin, mutta ei ole vielä kukaan ylittänyt kävijätavoitteen 50 nuorta/päivä Kiteellä.

Joukkoliikenne

Toiminnalliset tavoitteet:

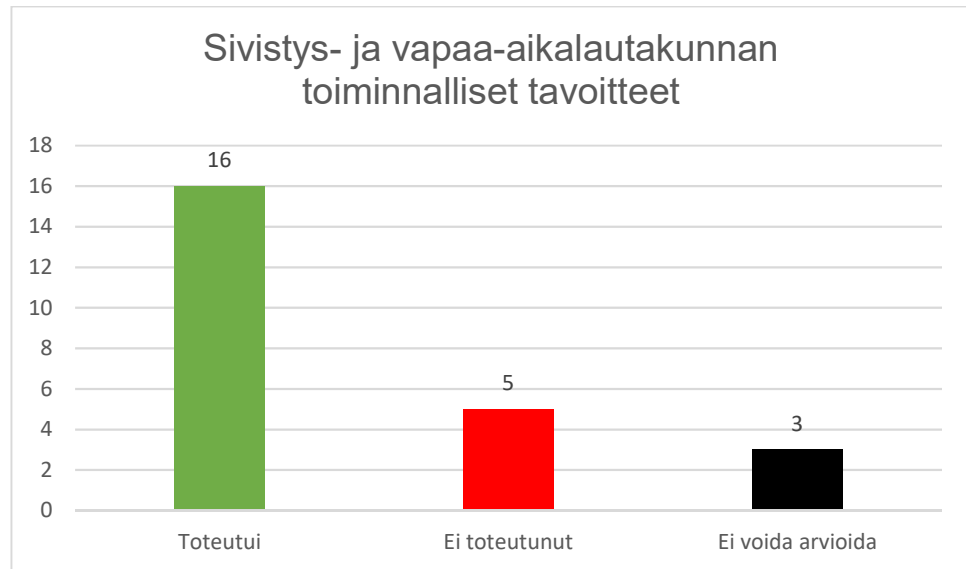
Elinvoima	Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Taloudellisten kuljetusmahdollisuuksien tarjoaminen haja-asutusalueen autotomille asukkailla	asiakasmäärä/reitti	keskimäärin 4 asiakasta/reitti	4,97 asiakasta/reitti		Tarve palvelulle on selkeä.
ELY:n organisoiman joukkoliikenteen palvelutason säilyttäminen.	Reittien ja vuorojen määrä.	Vuoden 2018 tavoitetaso	Kyllä		Hyvä, ettei reittejä ja vuoroja ole vähennetty.	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	16 917	21 000	0	21 000	17 766	84,6
Kulut	-140 452	-147 680	0	-147 680	-145 334	98,4
Toimintakate	-123 535	-126 680	0	-126 680	-127 568	100,7

Joukkoliikenteen taloudelliset tavoitteet lähes saavutettiin, sillä toimintakate ylitti talousarvion hienoisesti 888 eurolla. Ylitys on mitätön.

Yhteenveto sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.2.3. Ympäristölautakunta

Rakentaminen ja ympäristön valvonta

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Rakentamisen ja ympäristön valvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas	≤ 14,42 €	16,21 € Ei toteutunut		Kustannustehokkuutta ei tavoitettu, koska toimintatuottoja ei toteutunut talousarvion mukaisesti.

	Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasa- puolinen käsittely	Varsinaisten rakennuslupien käsittely-aika, kun kaikki liitteet valmiina	≤ 30 vrk	46 vrk Ei toteutunut		Tavoitetta ei saavutettu, koska lautakunnassa tapahtui henkilöstömuutoksia, toiminnan kehittämishanke ja ohjelmistomuutokset, maankäyttöpäällikön puuttuminen sekä muun muassa jätevesijärjestelmien neuvonta ja lupakäsittely työllistivät runsaasti. Keskimääräinen käsittelyaika on pidentynyt merkittävästi edellisestä vuodesta (37,5)

Eiinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Viihtyisä ja siisti ympäristö	Ympäristökatselmusten määrä	1 katselmus/vuosi	Toteutunut 1 katselmus		

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumista					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Erityiskoulutuksiin osallistuminen	Koulutuspäivien lukumäärä	12 kpl	9,5 pv Ei toteutunut		Tilinpäätöksen mukaan tämä ei toteutunut, sillä sopivia koulutuksia ei löytynyt tai niiden kustannukset olisivat ylittäneet talousarviossa koulutuksiin varatut määrärahat.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	90 205	93 875	0	93 875	72 967	77,7
Kulut	-240 293	-259 396	0	-259 396	-240 849	92,9
Toimintakate	-150 089	-165 521	0	-165 521	-167 882	101,4

Ympäristölautakunnan taloudellisia tavoitteita ei täysin saavutettu, sillä talousarvioon nähden toimintakate toteutui 2 361 euroa heikompana. Tätä ei voida pitää merkittävänä ylityksenä.

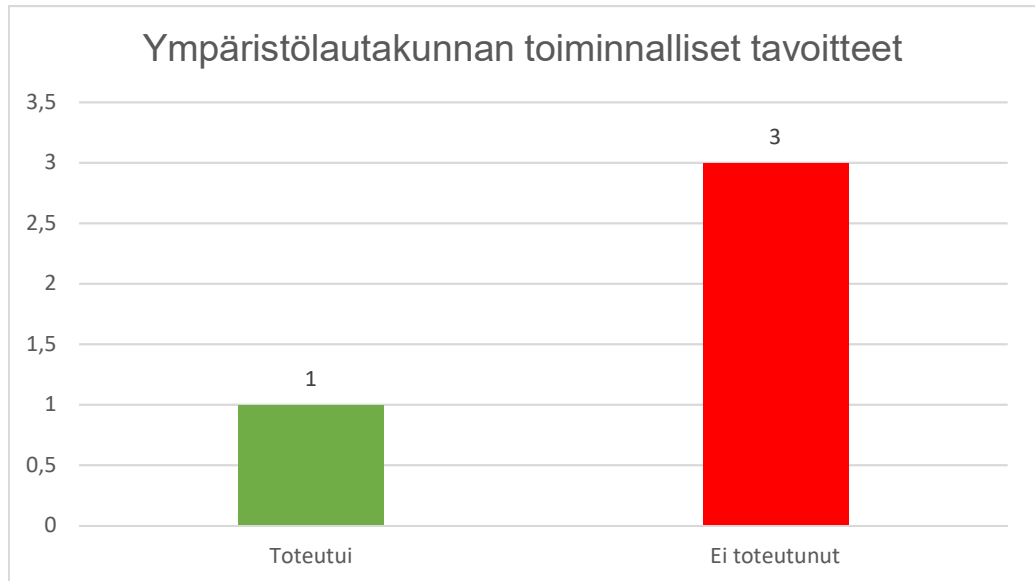
Ympäristölautakunnan toimintaan heijastuivat edelleen monet lainsäädäntömuutokset. Lisäksi oli henkilöstömuutoksia. Uusi ympäristöpäällikkö valittiin 12.12.2018. Hän otti viran vastaan 1.8.2019 alkaen, mutta irtisanoutui 24.8.2019 alkaen. Uusi ympäristöpäällikkö valittiin ympäristölautakunnassa 6.11.2019 § 96. Ympäristöpäällikkö Tuire Tapanen on aloittanut virassa 30.12.2019. Pitkäaikainen rakennusvalvonnan toimistosihteeri jäi eläkkeelle alkuvuodesta 2019. Rakennusvalvonnassa toimi määräaikainen rakennustarkastaja toukokuun ja elokuun välisenä aikana.

Rakentamiseen liittyvien lupien ja ilmoitusten määrä kasvoi noin 15 % edellisestä vuodesta, jätevesijärjestelmien toimenpidelupahakemukset puolestaan kasvoivat 139 % edellisestä vuodesta. Viranhaltijapäätösten lukumäärä oli 269 (262 vuonna 2018). Käsiteltyjen lupien ja ilmoitusten lukumäärä (valituskelpoiset) määrä oli 276 (239 vuonna 2018).

Jätevesijärjestelmiä on uusittu Kiteellä hitaasti. Jätevesijärjestelmien valvonta (muun muassa ranta-alueet ja pohjavedet) tulee olemaan haaste henkilöresurssit huomioon ottaen.

Uudet lakimuutokset työlistivät edelleen merkittävästi ympäristövalvonnan henkilökuntaa. Rakentamisen suhteen oli kuitenkin hiljainen vuosi.

Yhteenveto ympäristölautakunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.2.4. Tekninen lautakunta

Hallinto

Toiminnalliset tavoitteet:

Eiinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Taajamametsien hoitaminen.	ha/v	10 ha	Ei toteutunut, 9 ha.		

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Monipuolinen viestintä	Käytetään viestinnän eri kanavia	Järjestetään kaksi yleisötilaisuutta	Ei toteutunut, järjestetyt yleisötilaisuudet 1 kpl.		Myös teknisen toimen on hyvä näkyä sosiaalisessa mediassa. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että perinteiset viestintäkanavat tulee säilyttää senioriväestöä varten.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA-2019	TA muutos	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	606 377	607 041	0	607 041	917 529	151,1
Kulut	-1 235 698	-1 224 396	0	-1 224 396	-1 240 303	101,3
Toimintakate	-629 321	-617 355	0	-617 355	-322 774	52,3

Hallinnon taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin, sillä toimintakate toteutui 294 581 euroa talousarviota parempana.

Puunmyyntituloja saatiin 880 440 euroa, mikä on 315 440 euroa arvioitua enemmän. Taajamametsiä hakattiin 1 hehtaaria arvioitua vähemmän.

Siivous- ja ruokapalvelut

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen talouden hoito					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Koululounaan hinta	€ / oppilas	4,21	Toteutui, 4,21 €/oppilas.		Tarkastuslautakunta arvostaa ruokapalveluiden taloudellisesti tehokasta toimintaa.
	Siivouskustannukset	€ /siivousm ²	31,68	Toteutui 28,20 €/siivousm ²		Tarkastuslautakunta arvostaa siivouspalveluiden taloudellisesti tehokasta toimintaa.
Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma		
	Lähiruuan lisääminen ruokapalveluissa	Järjestetään lähiruokapäiviä	2	Toteutui, 6 päivää.		Tarkastuslautakunta pitää lähiruokapäivää tärkeänä lähituottajien huomioimisena sekä ekotekona.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Osaaminen pidetään ajan tasalla	Henkilöstön koulutuspäivien määrä	3 päivää / hlö	Ei toteutunut, 1,06 päivää/hlö		Jatkuvasta koulutautumisesta on pidettävä huolta.

Strateginen tavoite: Asiakas ja asukaslähtöinen palvelu					
Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Asiakas tai asukaslähtöinen palvelut	Asiakastyytyväisyys kysely 1 - 5	3,5	Toteutui, 4,34.		Tarkastuslautakunta pitää arvossana 3,5 asiakastyytyväisyydessä vaatimattomana tavoitteena. Tavoitetason nostoa kannattaa edelleen harkita.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA 2019	TA muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	3 679 100	3 575 380	0	3 575 380	3 558 495	99,5
Kulut	-3 670 959	-3 564 203	0	-3 564 203	-3 552 976	99,7
Toimintakate	8 141	11 177	0	11 177	5 519	49,4

Siivous- ja ruokapalveluissa talousarvion mukainen toimintakatetavoitetta ei saavutettu, sillä toimintakate alitti 5 658 eurolla tavoitteen. Tätä ei voida pitää kuitenkaan merkittävänä alituksena.

Siivous- ja ruokapalvelut palauttivat sisäisille asiakkaille myyntituloja siivouspalveluista 66 117 euroa tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimitilat

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito						
Elinvoima	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Toimitilojen tehokas käyttö	käytössä olevat toimitilat/toimitilojen määrä yhteensä, h-m ²	87 %	E toteutunut, 82,9 %.		Parannusta on kuitenkin tapahtunut edelliseen vuoteen nähden, jolloin käyttöaste oli 80,0 %. Käyttämättömien tilojen kustannukset olivat 359 513 euroa (363 240 euroa vuonna 2018).

	Kiinteistönhoito €/h-m ²	bruttomenot €/h-m ²	5,04	Ei toteutunut, 5,27.		
--	-------------------------------------	--------------------------------	------	----------------------	--	--

Eilinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Energian käyttö vähennee vuosittain	Sähkö ja lämmitys kWh/m ³ /v (2016: 52,82) Energiakatselmukselut kpl/a	51 1 kpl/2019	50,3 0 kpl	 	Suunta on hyvä.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	koulutuspäivät/henkilö	2 pv	Ei toteutunut, 1,2 pv.		Jatkuvasta koulutautumisesta on pidettävä huolta.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA-2019	TA muutos	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	6 432 401	6 489 001	0	6 489 001	6 506 579	100,3
Kulut	-4 981 668	-5 222 566	0	-5 222 566	-4 915 656	94,1
Toimintakate	1 450 733	1 266 435	0	1 266 435	1 590 924	125,6

Toimitilojen taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin, sillä toimintakate oli 324 489 euroa talousarviota parempi.

Kaupungin omien kiinteistöjen huoneistoala oli 71 371 m² (70 415 m² vuonna 2018).

Puhoshallin vuokraamisen edistämistä on jatkettu tilajärjestelyin. Käyttämättömien toimitilojen vuokraus- ja myyntiponnisteluja tulee jatkaa.

Uusi paloasema valmistui maaliskuussa 2019 ja vanhan paloaseman alakertaan saatiin vuokralaiset.

Tikanpuiston rivitalojen purkamiseen oli varattu 120.000 euroa vuodelle 2019. ARA:lta saatiin purkulupa vasta loppuvuonna. Purkusuunnitelma ja AHA-kartoitus tehtiin vuoden 2019 aikana.

Kiinteistönhoitaja Kesälahdelta eläköityi maaliskuussa ja paikka oli täytettynä määräaikaisesti puoli vuotta.

Puhoksen teollisuustilan vuokraamisen edistämistä jatkettiin tilajärjestelyin.

Tikanpuiston rivitalojen purkaminen ei toteutunut vuonna 2019.

Kuntatekniikka

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Liikenneväylien turvallisuuden parantaminen	Katuvalojen paloaikaa lisätään	keskimäärin 1 tunti/vrk	Toteutui		Kuntalaiset arvostavat valaistuksen lisäämistä.
	Strateginen tavoite: Kiteen kaupunkikeskustan kehittäminen kaupunkikeskukseksi					
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Kiteen ydinkeskustan ilmettä kehitetään	Laaditaan yleissuunnitelma	Suunnittelu käynnissä	Toteutui		Kiteen yleisilmettä tulee kehittää esimerkiksi Puhoksen ja Tolosenmäen liittymissä vaikkapa kukkaistutuksin ke-sällä.

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
	Katuvalaisinten elohopeahöyrylampujen vaihtaminen energiatehokkaiksi	Sähkötehon keskiarvo W/valaisin	Tehon alenema 20 % vuodesta 2016 vuoteen 2021	Toteutui, alenema 50%		Tarkastuslautakunta arvostaa työtä energian säästämisen edistämiseksi.

Strateginen tavoite: Kiteen kaupunkikeskustan kehittäminen kaupunkikeskukseksi					
Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	Lisähuomiot
Vesihuolto-laitosten liittymisasteen lisääminen	Uudet liittymät kpl/vuosi	15	Ei toteutunut 12		Yritystä liittyjien saamiseksi tulee jatkaa.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Henkilöstön koulutuspäivien määrä	2 päivää/hlö	Toteutunut	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2018	TA-2019	TA muutos 2019	TA + muutos 2019	TP 2019	Tot %
Tuotot	1 043 888	1 027 050	0	1 027 050	1 043 541	101,6
Kulut	-1 821 153	-1 877 255	0	-1 877 255	-1 851 613	98,6
Toimintakate	-777 265	-850 205	0	-850 205	-808 072	95,0

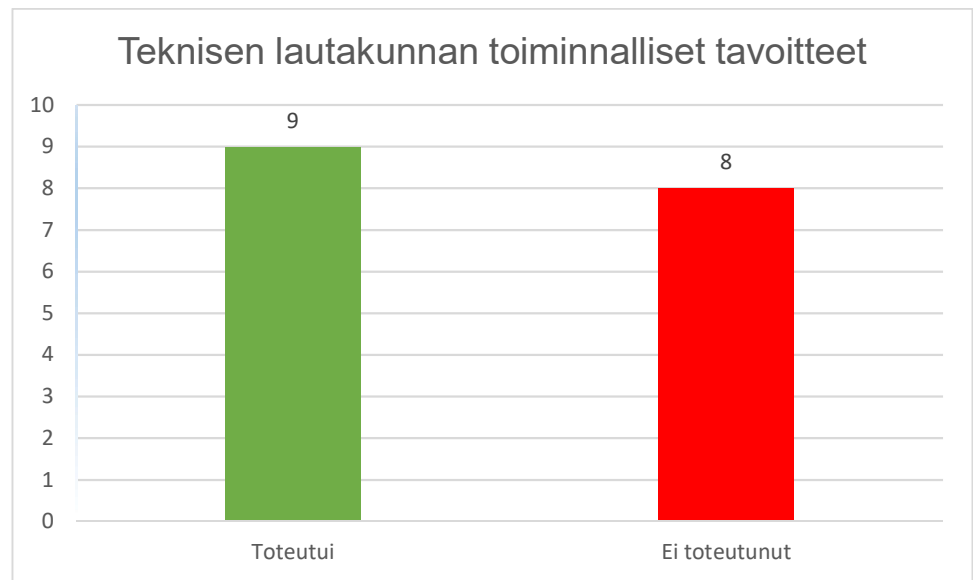
Kuntatekniikan taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin, sillä talousarvion toimintakate toteutui 42 133 euroa talousarviota paremmin.

Katuvalojen elohopeahöyrylamppuja uusimista jatkettiin energiaa säästäviksi lamppuiksi. Katuvalojen palamisaikaa on lisätty kohdennetusti.

Talviaurauskertoja oli 20 (20 vuonna 2018).

Kesälahden vesi- ja viemärlaitoksen ylijäämä oli 27 760,59 euroa (- 34 695,77 euroa vuonna 2018). Kesälahden vesi- ja viemärlaitoksen taseen selvittämiseksi on tehty aloite vuonna 2019. Aloitteeseen on vastattava.

Yhteenveto teknisen lautakunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.3. Investointiosa

Talousarvioon 2019 oli varattu investointimenoihin 3 042 777 euroa ja muutetussa talousarviossa 3 260 777 euroa. Investointien toteuma oli 2 183 417 euroa. Toteumaprosentti oli 67,0 %. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 1 765 565 euroa.

Valtuustoon nähden sitovaa olivat yli miljoonan euron hankkeet yksittäin. Sekä investoinnin kustannusarvio, määräraha että tuloarvio olivat sitovia. Vuonna 2019 oli ainoastaan yksi valtuustotason sitova hanke, paloasema. Sen kustannusarviossa (3 000 000 euroa) pysyttiin (toteuma 31.12.2019 2 915 282 euroa koko hankkeen ajalta). Määrärahatavoitteessa ei aivan pysytty toteuman (584 226 euroa) ollessa 181 449 euroa talousarviota suurempi. Tuloarvio 115 000 euroa saavutettiin toteuman ollessa 285 000 euroa. Hankkeelle tuloutettiin koko kustannusarviossa (285 000 euroa) ollut osuus öljyn- ja Palosuojelurahastoista hankkeen päätyttyä maksettavasta rahoitusosuudesta.

Alle miljoonan euron hankkeiden yhteissumma oli valtuustoon nähden sitovaa. Muutetussa talousarviossa määrärahojen (810 200 euroa) osalta pysyttiin, sillä toteuma oli 668 905 euroa ja alitus 141 295 euroa. Tuloissa ei pysytty, sillä toteuma oli ainoastaan 90 331 euroa tavoitteen ollessa 200 000 euroa. Alitus oli 109 669 euroa. Pysyvien vastaavien myynnistä jäätin.

Valtuustoon nähden sitovaa olivat myös lautakuntien kalustohankintojen yhteissummat. Sivistyslautakunnan investoinnit pysyivät talousarviossa määrärahojen osalta, sillä toteuma 223 180 euroa oli 201 820 euroa vähemmän kuin talousarvio. Tuloarvio alitettiin, kun talousarviossa tuloja ei ollut kertynyt yhtään tavoitteen ollessa 50.000 euroa. Teknisen lautakunnan investoinnit pysyivät talousarviossa myös, sillä määrärahojen toteuma 698 841 euroa oli 923 959 euroa muutettua talousarviota pienempi. Tuloarviosta jäätin, kun toteuma oli 17 597 euroa tavoitteen ollessa 40 000 euroa. Tavoitteesta jäätin 22 403 euroa.

Ikääntyvän verkoston korjaustarve on suuri riski vesihuoltolaitoksissa.

Hulevesikosteikon työt alkoivat vuonna 2019 ja viimeistely jatkuu vuonna 2020.

Kiteen jätevesipuhdistamon vieressä oleva hulevesikosteikko.

4.4. Tuloslaskelmaosa

Talousarviossa 2019 valtuustoon nähden sitovaksi määritettiin verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot. Seuraavassa on esitetty lautakunnan arvio tavoitteiden toteutumisesta:

	TA 2019	Ta- muu- tos	TA + muu- tos 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot-%	Tarkastuslauta- kunnan arvio to- teutumisesta
Verotulot	33 700 000	0	33 700 000	32 235 964	-1 464 036	95,7	
Valtionosuudet	36 685 000	0	36 685 000	37 168 407	483 407	101,3	
Rahoitustuotot ja - kulut	343 000	0	343 000	385 925	42 925	112,5	
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0		
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	39 203	39 203		

Verotulojen osalta jäätin selkeästi tavoitteesta. Verotulojen ennustaminen oli haasteellista johtuen tuloverotuksen järjestelmämuutoksista. Tavoitteesta jäätin kuitenkin alle 5 %. Valtionosuuksien toteuma ylittyi arviosta, mikä johtui syrjäisyyslisän oikaisusta sekä kilpailukykyopimukseen sisältyneen lomarahaleikkauksen päättymisestä, jonka maksatus siirrettiin vuodelta 2020 jo vuodelle 2019 verotulojen suuren kertymävajeen vuoksi. Huomattavaa lisäksi on, että tilinpäätössiirtojen poistoeron muutosta ei talousarviossa 2019 ollut budjetoitu.

4.5. Rahoitusosa

Talousarviossa 2019 oli määritetty valtuustoon nähden sitovaksi korollisen lainan muutos. Talousarviossa oli määritetty korollisen lainan muutokseksi -312 057 euroa. Toteuma oli -1 347 264 euroa eli 1 035 207 euroa parempana kuin talousarviossa. Tämä johtui siitä, että uutta pitkäaikaista lainaa ei talousarvion mukaisesti otettu 1 miljoonaa euroa. Hieman talousarviota enemmän (35 207 euroa) lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja, eli 1,3 miljoonaa euroa. Investoinnit pystyttiin rahoittamaan täysin toiminnan rahavirralla. Toiminnan ja investointien jälkeen jäi vielä 2,5 miljoonaa euroa rahoitustoimintaa varten, joilla muun muassa korollista lainaa lyhennettiin.

4.6. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet

Kiteen Kotitalot Oy:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma 1 – 12 / 2019	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Talouden tasapainossa pitäminen/ tyhjien asuntojen määrän vähentäminen	Tyhjät asunnot (6 kk), kpl	20 kpl	80 kpl	
Yhden talon tyhjentäminen ja purkaminen	Asuntojen väheneminen kpl	24 kpl	Talon purkaminen siirtyi vuodelle 2020	
Kohtuullinen vuokrataso	Vuokra pyritään pitämään vuoden 2018 tasolla kuitenkin huomioiden tulevat korjaukset	Vuoden 2018 keskineliövuokra 8,48 €/jm2/kk	Vuoden 2019 keskineliövuokra 8,62 €/jm2/kk	
Asuntojen tehokas vuokraus koko asuntokannassa	Käyttöaste, %	90 %	88,2 %	

Kiteen Kotitalojen osalta yksikään toiminnallinen tavoite ei toteutunut tänäkään vuonna. Tarkastuslautakunta arvostaa sitä, että kuitenkin käyttöastetta saatiin nostettua edellisestä vuodesta 84 prosentista 88,2 prosenttiin. Talouden tasapainottamista on jatkettava systemaattisesti.

Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin 25.6.2018 § 19 yhtiön pitkän aikavälin toiminnan ja talouden tavoitteet ja suunnitelma. Suunnitelma ulottuu vuoteen 2022 asti. Suunnitelman mukaan Harjuntie 5:n käyttövesiputkiston saneeraus ja keittiöiden uusiminen aloitettiin ja se valmistui helmikuussa 2020. Kuikantie 3:n ABC-talo oli tarkoitus purkaa vuoden 2019 aikana. Purkutyö edellytti kiinteistöön muutostöitä, jotka toteutettiin vuoden 2019 aikana. Kaupunki myönsi yhtiölle avustusta tähän tarkoitukseen. Vuoden 2019 alussa ABC-talo tyhjennettiin asukkaista. Purkaminen kuitenkin siirtyi vuodelle 2020.

Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratilat:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma 1 - 12/2019	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Talouden tasapainottaminen käytössä olevin keinoin ja yhtiön purkamiseen valmistautuminen	Tarkka taloudenhoito ja aktiivinen talouden seuranta hallituksen kokouksissa sekä yhtiön purkamisen valmistelu	Aktiivinen seuranta ja purkamisen valmistelu yhdessä konsernijohdon kanssa	Taloutta seurattu kuukausittain, käyttökate tappio saatu pieneneväksi. Yhtiön tulevaisuuden vaihtoehtoja selvitetty yhteistyössä omistajan kanssa ja todettu että yhtiön purkaminen ei ole hyvä vaihtoehto. Omistaja tehnyt päätöksen rahoituksesta, jolla yhtiön toiminta ja talous saadaan kuntoon.	
Kohtuullinen vuokrataso	Keskineliövuokra €/jm ² /kk	Keskineliövuokra 9,72€/jm ² /kk	Neliövuokra 9,72€/jm ² /kk	
Asuntojen tehokas vuokraus käytössä olevassa asuntokannassa	Käyttöaste, %	Vähintään 50 %	Käytössä olevien asuntojen käyttöaste 52,6 %	
Asuntojen tehokas vuokraus kaikista asunnoista	Käyttöaste, %	23 %	Käyttöaste kaikista asunnoista 33%	

Kesälahden Vuokratilojen osalta kaikki toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Mittarien tunnuslukuja muutettiin edellisvuodesta, jolloin yksikään toiminnallinen tavoite ei toteutunut.

Yhtiön purkaminen ei toteutunut suunnitellusti vuoden 2019 aikana. Kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2019 § 37, että yhtiö säilytetään itsenäisenä eikä sitä pureta. Talouden vakauttamisen tavoite vuoteen 2025 mennessä hyväksyttiin samalla. Tämä edellyttää mm. rakennuskannan merkittävää purkamista sekä alaskirjaamista taseesta. Kaupunki rahoittaa rakennusten purkamiset ARA:n purkuavustusten ylittäviltä osin. Vuonna 2019 yhtiölle myönnetty antolainat 550.000 euroa muutettiin avustukseksi. Yhtiön tilanne on edelleen erittäin vaikea. Yhtiö ei pysty selviytymään korkeasta lainataakasta heikon käyttöasteen vuoksi. Kaupunki on sitoutunut avustamaan yhtiötä.

Päätökset Kesälahden Vuokratilojen osalta on nyt tehty. Edessä on kuitenkin pitkä tie ennen kuin yhtiö saadaan taloudellisesti terveeksi.

Kiteen Lämpö Oy:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma 1 - 12/2019	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Energiaa mahdollisimman edullisesti ja kilpailukykyisesti asiakkaille	e/MWh,(Valtakunnallinen keskiarvo, energia + tehomaksu 86,33 e/MWh sis. alv, 7/2018)	Kaukolämmön hinta, energia + tehomaksu 72,66 e/MWh sis. alv	Kaukolämmön energia + tehomaksu 72,66 e/MWh sis. alv	
Kaukolämmön toimintavarmuus	Ennakoimattomat keskeytykset	Ennakoimattomia keskeytyksiä 0 kpl	Keskeytyksiä 0 kpl.	
Energiantuotannossa öljyn osuus mahdollisimman pieni	Osuus - %	alle 2 %	Osuus 2,8 %.	

Kiteen Lämmön kolmesta tavoitteesta kaksi saavutettiin. Tarkastuslautakunta arvostaa yhtiön vakaata ja tuloksellista toimintaa.

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy:

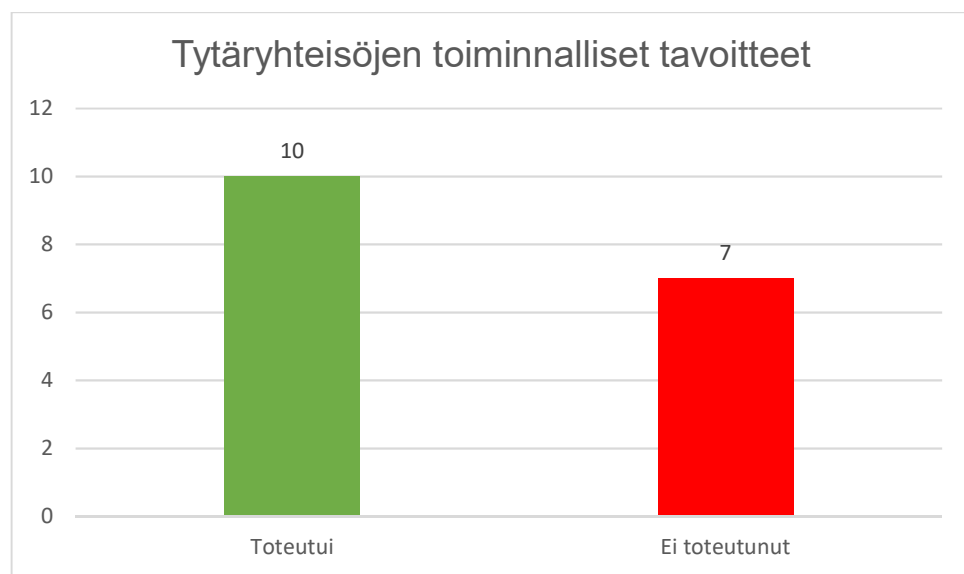
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma 1-12/2019	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Uusien yritysten määrä	Uudet perustetut yritykset Keski-Karjalassa	40	76/31 Kaupparekisterin mukaan/KETIn asiakkaana	
	Uudet perustetut yritykset Kiteellä	25	47/21 Kaupparekisterin mukaan/KETIn asiakkaana	
Teollisten työpaikkojen lisääminen /	Teollisten työpaikkojen määrän kasvu	40	Teolliset työpaikat vähenivät Keski-Karjalassa -85, Kiteellä -77.	
Uudet työpaikat	Uudet työpaikat	100	65, joista Kiteelle 44.	
Asiakkaiden tyytyväisyys yhtiön toimintaan	Kokonaisarvosana asteikolla 1-5	4,0	4,6	
Talous	tilikauden tulos	positiivinen tai nolla	2.865,19 e	

Ketin tavoitteista toteutui neljä kuudesta. Teollisten ja uusien työpaikkojen määrässä jäättiin.

Tarkastuslautakunnan mielestä tasapuolisuuden nimissä tulisi mainita myös loppuneiden yritysten määrä, koska se antaisi paremman kokonaiskuvan kehittyneestä tilanteesta.

Yhteenveto tytäryhteisöjen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

5. HENKILÖSTÖ

Kiteen kaupungin henkilöstökertomus on kattava katsaus henkilöstön määrään, rakenteeseen, toimintaan ja kustannuksiin. Tarkoitus on myös tarkastella henkilöstöpoliittisten tavoitteiden kehittymistä. Tiedot henkilöstökertomuksessa ovat peräisin henkilöstön ja taloushallinnon tietojärjestelmistä, työterveyshuollosta sekä vakuutusyhtiön ja eläkelaitoksen tilastoista.

Kiteen kaupungin henkilöstöä tarkastellessa on merkittävää, että vakinaisen henkilöstön keski-ikä 52 vuotta ylittää valtakunnan keskiarvon (47,8 v). Vuonna 2019 siirtyi vanhuuseläkkeelle 18 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 1 henkilö. On todennäköistä, että seuraavien viiden vuoden (2020–2025) aikana noin 33 % vakituisesta henkilöstöstä eläköityy, mikä luo mahdollisuuden vaikuttaa henkilöstön keski-ikään.

Vuonna 2019 Kiteen kaupungissa täytettiin vakinaisesti muun muassa viestintäpäällikön, maankäyttöpäällikön, Arppen yhtenäiskoulun virkarehtorin, Puhoksen ja Hutsin koulujen yhteisen rehtorin, Kesälahden yhtenäiskoulun rehtorin ja ympäristöpäällikön tehtävät.

Vuonna 2019 vakituisen henkilöstön määrä vähentyi 10 henkilöllä. Määräaikaisen henkilöstön määrä sen sijaan kasvoi edellisestä vuodesta 13 henkilöllä.

Sairauspoissaolot hieman laskivat edellisestä vuodesta ollen 10,3 kalenteripv/hlö (10,8 vuonna 2018). Luku on valtakunnallista keskiarvoa (16,7 pv) merkittävästi alemmalla tasolla. Kalenteripäivissä mitattuna sairauspoissaolot pysyivät samalla tasolla. Kevan työhyvinvointikyselyn tuloksista on ilmennyt, että Kiteen kaupungilla Kaari-malli ja työkyvyn tukemisen toimintatavat ovat valtakunnallisesti muita kuntia huomattavasti yleisemmin henkilöstön käytössä. Työkyvyn tukemisen toimintatapoihin luotetaan Kiteellä hyvin.

Henkilöstön tuloksellisuutta ja sitoutumista tehtäviinsä voidaan parantaa koulutuksen avulla. Kiteellä käytettiin palkalliseen koulutukseen yhteensä 1 056 työpäivää, missä on laskua edellisestä vuodesta 24 %. Vuonna 2018 kasvu oli jopa 73 %. Strategiseksi tavoitteeksi asetettu vähintään 4 koulutuspäivää työntekijää kohden ei toteutunut millään toimialalla vuoden 2019 osalta. Koko organisaation tasolla toteuma oli 2,6 koulutuspäivää henkilöä kohden keskiarvolla laskettuna.

Tarkastuslautakunta on tutustunut arviointivuoden aikana henkilöstön työhyvinvointikyselyyn. Kyselyn vastausprosentti oli 85,9. Koko organisaation tasolla henkilöstön työhyvinvointi oli parantunut tai pysynyt vähintäänkin samalla tasolla kuin vuonna 2015. Toimiala- ja työyksikkökohtaisia eroja kuitenkin oli. Osassa työhyvinvointikysymyksiä samanaikaisesti koettiin työhyvinvoinnin parantuneen sekä heikentyneen. Etenkin hallintokeskuksen henkilöstön kyselyn tulokset olivat selkeästi heikentyneet vuodesta 2015.

Henkilöstön työhyvinvointi tuottaa tuloksellisuutta. Henkilöstön koulutukseen on lisäksi jatkuvasti panostettava. Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana henkilöstön koulutukseen käytettävien päivien vähentymistä.

Elokuussa 2019 tehtiin ilmoitus kaupunginjohtajan epäasiallisesta käytöksestä työntekijöitä kohtaan. Kaupunginhallitus perusti 2.9.2019 sisäisen selvitystyöryh-

män. Ongelmaa ratkaistiin ulkopuolisen selvittäjän (Videre Oy:n työterveyspsykologi Maija Vattulainen) avulla. Tämän jälkeen syntyi useita muita viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä kohtaan esitettyjä epäasiallisen kohtelun ilmoituksia. Selvittely eteni 19.12.2019 loppuraporttiin, jonka pohjalta tehtiin suunnitelma korjaavista toimenpiteistä työilmapiirin ja henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi. Työyksikköjen työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmien valmistelut käynnistettiin syksyllä 2019 ja jatkotoimista päätetään yhteistyössä toimialajohtajien, työsuojelun, työterveyshuollon ja luottamusmiesten kanssa kevään 2020 aikana. Lisäksi kaupunginjohtajan kanssa solmittiin osittain salassa pidettävä sopimus.

Kaupunginhallituksessa oli käsittelyssä 30.3.2020 tutkintapyyntö Itä-Suomen poliisilaitokselle salaisen sopimuksen salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Äänin 7 – 2 kaupunginhallitus jätti asia odottamaan Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöstä koko asiapykälän salassapidon laillisuudesta.

Tarkastuslautakunnan mielestä kaupunginhallitus ainakin periaatteessa noudatti kaupungin voimassaolevia ohjeita asian selvittämiseksi, kun määräsi selvittelytyöryhmän käsittelemään asiaa. Tarkastuslautakunta suosittelee, että luottamushenkilöille annetaan jatkossa tarkemmat ohjeet salassapidosta. Syksyn 2019 julkisuudessa olleet tapahtumat vahingoittivat tarpeettomasti kaupungin imagoa.

6. SIDONNAISUUSILMOITUKSET

Kuntalain 84.2 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Kuntalain 12 §:n mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Kiteen kaupungissa ilmoitusvelvollisia ovat kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto, kaupunginhallituksen jäsenet ja -varajäsenet, lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, elinvoima- ja omistajaohjausjaoston jäsenet sekä tiejaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Ilmoitusvelvollisia ovat lisäksi (maankäyttö- ja rakennuslain 132/1999 mukaan) ympäristölautakunnan esittelijä, jäsenet ja -varajäsenet.

Kaikki ilmoitusvelvolliset ovat jättäneet sidonnaisuusilmoituksen. Tarkastuslautakunta saattoi ilmoitusvelvollisuudet tiedoksi kaupunginvaltuuston kokoukseen 16.12.2019. Tarkastuslautakunta on päättänyt viedä sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle kerran vuodessa. Päivittyvä yhteenveto ilmoituksista on nähtävissä kaupungin verkkosivulla www.kitee.fi kohdassa Hallinto - Päätöksenteko.

7. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Kaupungin tilinpäätöksessä on esitetty selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Toteuttamisesta vastaavat toimielimet sekä viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä. Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen 19.12.2011 § 317.

Toimialajohtajat ovat antaneet pyydetyt selonteot kaupunginjohtajalle toimialansa vuoden 2019 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmasta, järjestämisestä, keskeisistä tehdyistä havainnoista ja toimenpiteistä. Tilinpäätökseen on kaupunginjohtaja koostanut selonteon raporttien pohjalta.

Tarkastuslautakunta huomioi edelleen, että sisäisen valvonnan ohje on useita vuosia vanha. Sen päivittäminen on aiheellista. Lisäksi sisäinen valvonta tulisi hallintokunnissa olla suunnitelmallisempaa.

Selonteon mukaan riskienhallintaa on tehty ja etenkin teknisessä toimessa vuonna 2018 on kehitetty teknisen keskuksen palvelutuotannolle riskien suunnitelmallista hallintaa varten riskinarviointimalli, joka sisältyy teknisen keskuksen vuoteen 2021 ulottuvaan kehittämishankkeeseen. Riskienarviointimallin käyttöönotto tapahtuu kesän 2020 aikana. Riskienarviointimallin kehittäminen koko kaupungin tasolla olisi suositeltavaa.

Kirjanpito ja talouden seuranta on ollut ajantasaista vuoden 2019 aikana. Talousarviomuutoksia ei ole tehty vuoden 2019 osalta käyttötalouteen.

Sopimushallinnan ohjeistus, sopimusten kartoitus ja sopimusten siirtäminen sähköiseen järjestelmään on edelleen valmisteluvaiheessa.

Perehdyttämiseen on kiinnitetty kasvavaa huomiota vuoden 2019 aikana. Ns. hiljaisen tiedon ja osaamisen siirrosta on huolehdittu siten, että pitkäaikaisen työntekijän eläköityessä uusi työntekijä on yhtä aikaa eläköityvän työntekijän kanssa perehtymässä työtehtäviinsä.

Tarkastuslautakunta huomioi, että hankintaosaamista tulisi kaupungissa edelleen kehittää muun muassa koulutusten avulla.

7.1. Sorsa-nimisen tilan (R:no 8:31) myynti

Vuoden 2018 aikana nousi esille Sorsa-nimisen tilan (R:no 8:31) myynti. Kaupunginhallitus päätti 24.4.2017 § 130 myydä Sorsa-niminen tila korkeimman tarjouksen tehneelle Eko-Finance Oy:lle hintaan 37 900 euroa. Tilasta oli pyydetty tarjouksia ilmoittamalla asiasta Koti-Karjala -lehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Tilasta saatiin kaksi tarjousta. Kaupunginhallituksen päätöksen liitteenä on kauppa-kirjaluonnos, jonka karttaliitteestä näkyy, että kaupan ulkopuolelle jää 3 rakennuspaikkaa. Asiasta on maininta myös kaupungin kotisivuilla myynti-ilmoituksessa. Vuoden 2018 aikana kuitenkin ilmeni, että toteutuneessa kaupassa ovat rakennuspaikat kuitenkin olleet mukana. Kaupunki ei ole myynnin jälkeen valvonut etujaan. Ostaja on saanut lainhuudon koko tilaan.

Kaupunki vei asian käräjäoikeuteen rakennuspaikkojen saamiseksi takaisin kaupungille ja 28.2.2020 käräjäoikeus antoi asiasta tuomion. Tuomion mukaan sekä myyjällä että ostajalla on ollut tarkoituksena myydä koko tila. Kaupunki määrättiin maksamaan omat sekä Eko-Finance Oy:n oikeudenkäyntikulut ja asianosaiskulut (Eko-Financelle maksettava osuus yhteensä 9.767,70 euroa). Asiasta on tehty 24 000 euron pakollinen varaus vuoden 2019 tilinpäätökseen.

Asiaa hoitanut teknisen toimen henkilöstö, kaupunginhallitus ja kauppakirjan allekirjoittajana kaupunginjohtaja eivät ole toimineet riittävän huolellisesti, sillä asiakirjat eivät ole olleet yksiselitteisiä alusta lähtien. Missään vaiheessa prosessia ristiriitaisuuksia ei ollut havaittu. Jatkossa kiinteistö- ja maakauppojen prosessia on kehitettävä ja käytettävä tarvittaessa asiantuntijoita apuna.

8. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin toiminnallisista tavoitteista toteutui noin puolet. Kaupunginvaltuuston asettamista toiminnallisista tavoitteista eniten jäivät jälkeen edelleen Elinvoima- ja omistajaohjaus -tulosalue, ympäristölautakunta sekä tytäryhtiöistä Kiteen Kotitalot Oy. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuutena hyvin. Suurin käyttötalouden toimintakatteen ylitys oli Yleishallinnon tulosalueella, 843 745 euroa (24,9 %), joka johtui Kesälahden vanhustenkuriyhdistyksen liikkeenluovutukseen liittyvästä pakollisesta varauksesta.

Vuonna 2019 Kiteen kaupungissa täytettiin vakinaisesti muun muassa viestintäpäällikön, maankäyttöpäällikön, Arppen yhtenäiskoulun virkarehtorin, Puhoksen ja Hutsin koulujen yhteisen rehtorin, Kesälahden yhtenäiskoulun rehtorin ja ympäristöpäällikön tehtävät.

Maapoliittinen ohjelma päivitettiin vihdoin joulukuussa 2019.

Teollisten työpaikkojen määrä väheni huolestuttavasti, kun Kiteen Stora Enson tehdas lopetti toimintansa vuoden 2019 lopussa.

Kiteen taloutta on johdettu viime vuosina erinomaisesti. Kaupungin talous tulee kestäämään erilaisia iskuja, esimerkiksi koronaviruspandemiasta johtuvaa verotulojen vähenemistä, monia muita kuntia paremmin.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2019 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen ja muiden toimielinten selvitykset lokakuun 2020 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia luottamushenkilöitä ja kaupungin palveluksessa olleita kuluneesta toiminnallisesti ja taloudellisesti tuloksellisesta vuodesta.

Kiteellä 12.5.2020

Kaisa Saari, pj.

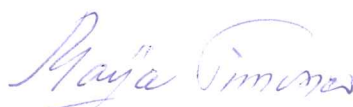

Olavi Huovinen, vpj.

Olavi Kekkonen

Sirkka-Liisa Mikkonen

Ari Pitko

Toivo Pyköläinen

Maija Timonen